Ούτε δό-λι-οι ούτε δό-λιοι αλλά άδολοι δούλοι του Χριστού (Ηλιάδης Σάββας, Δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 23 Ιουλίου, 2015

Ο άνθρωπος πασχίζει αγωνιωδώς και αναλώνεται, για να διεκπεραιώσει τις τρέχουσες καθημερινές εργασίες του, άλλες που χρειάζονται απλώς δικό του μόνο κόπο, σωματικό και πνευματικό και άλλες που έχουν σχέση με τον πλησίον και χρειάζονται λύση σε επίπεδο διαπροσωπικό και γενικώς και πέρα απ΄ αυτόν. Είναι η μοίρα του. ***«Εν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου»*** (Γεν. 3, 19). Ιδιαίτερα σήμερα με τις δημιουργηθείσες πλασματικές ανάγκες του τρέχοντος πολιτισμού, που τρέχει και δεν προλαβαίνει.
Κατά τη διαρκή αυτή διαδικασία προκύπτουν ηθικά διλήμματα. Διλήμματα, που κουράζουν, εξουθενώνουν πολλές φορές τον άνθρωπο, στην προσπάθειά του να δώσει λύση κατά συνείδηση. Να μη χάνει την επικοινωνία με τα πρόσωπα, αλλά και να μην μυκτηρίζει (κοροϊδεύει) το Θεό. Δε γίνεται λόγος βέβαια γι΄ αυτούς που έχουν αυτοσκοπό την απάτη και την περιθωριακού τύπου συμπεριφορά σε κάθε διαδικασία του «δούναι λαβείν». Αν και τα παρακάτω γραφόμενα μπορούν να τους «θίξουν» και αυτούς και να τους προβληματίσουν. Θέλει να τελειώσει τη δουλειά του αναπαυμένος ο κάθε ευσυνείδητος και να γυρίσει στο σπίτι του ήρεμος. Πώς όμως μπορεί να γίνει αυτό με τον καλύτερο και δικαιότερο κατά τα ανθρώπινα δυνατό τρόπο;

Όλη η βιοπάλη μας, όλος ο βίος και η πολιτεία μας έχουν ανάγκη κατά φύση την αναφορά στο πρόσωπο του Χριστού. Να είναι χριστοκεντρικές. Να έχουν ανάγκη την καταφυγή στον «υπογραμμόν», που μας άφησε. Το πρότυπο, το παράδειγμα: *«εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ»* (Πέτρ. Α΄ 2, 21). Και αυτό το πρότυπο, μας το εγγυάται η αγία μας Εκκλησία διά των Αγίων της, οι οποίοι έκαναν το Ευαγγέλιο ζωή τους, το έκαναν πράξη.

Ο χριστιανός δεν αγωνίζεται αγωνιωδώς και

απεγνωσμένως για τα πράγματα του βίου. Δεν ξοδεύει όλη του την «εξυπνάδα» και την καπατσοσύνη να «ρίξει» το συνάνθρωπό του και να πετύχει το θέλημά του. Να του βγει το σχέδιο, το πρόγραμμα. **Να νικήσει εν τέλει ως δό-λι-ος, αγνοώντας τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει το αποτέλεσμα στην ψυχή του άλλου.** Να χρησιμοποιήσει **τη δολιότητα**, για να χαρεί ένα αποτέλεσμα, που δεν είναι ευλογημένο από το νόμο του Θεού. Διότι ο άνθρωπος του Θεού δε βλέπει τους συνανθρώπους σαν αντιπάλους αλλά σαν αδελφούς. Έχει εμπιστοσύνη στη διαρκή παρουσία του Θεού στη ζωή του και πιστεύει ακράδαντα πως, αν κάνει το θέλημά Του, «εν καιρώ» θα αποκατασταθεί το κατ΄ αυτόν θεωρούμενο «υστέρημα». Αυτό έκαναν οι άγιοι στη ζωή τους και έζησαν με καταλλαγή (συμφιλίωση) με τους ανθρώπους και με το Θεό.

Δόλος: Παράγεται από το ρήμα δέλω, δελεάζω και λέγεται κυρίως το δέλεαρ, με το οποίο συλλαμβάνουν τα ψάρια και εν γένει κάθε παγίδα, με την οποία ζητάει κάποιος να εξαπατήσει τον άλλον και εδώ εννοεί τη διάθεση εξαπάτησης του πλησίον.

Κορυφαία προσωποποίηση της δολιότητας στην ιστορία της ανθρωπότητας υπήρξε ο Ιούδας. *«Όταν κάποιος κρύβει κάτι στην καρδιά του και λέει άλλο, αυτό είναι δόλος και έχει αυτός δυο καρδιές»* (Αυγουστίνος). Αν κάποιος έχει μοιρασμένη την καρδιά του, δυο εσωτερικές αντίπαλες καταστάσεις, τι θα συμβαίνει; Θα είναι δοσμένες η μία στο Χριστό και η άλλη στο διάβολο; Αλλά: *«Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν»* (Ματθ. 6, 24). Άρα είναι μολυσμένη κατάσταση, είναι του διαβόλου.

Έτσι ενήργησε ο Ιούδας και παρέμεινε το αιώνιο σύμβολο της δολιότητας. Στην υμνολογία της Μεγάλης Εβδομάδος ο βασικός χαρακτηρισμός που αποδίδεται στον Ιούδα είναι αυτός του δολίου. Λέει χαρακτηριστικά ένα τροπάριο: *«…σχήματι μεν ων μαθητής, πράγματι δε παρών φονευτής»*, δηλαδή, εξωτερικά συμπεριφερόταν σαν τους μαθητές, εσωτερικά όμως ήταν έτοιμος για το φόνο.

Στην Εκκλησία, η δολιότητα ήταν και είναι χαρακτηριστικό των αιρετικών, των ψευδοπροφητών, των πλανεμένων. Άλλοι δείχνουν εξωτερικά και άλλοι είναι στην πραγματικότητα.

Από την άλλη, ο χριστιανός δεν είναι καημένος, ηττοπαθής, δεν είναι δό-λιος. Δεν

παραιτείται από τον ουσιώδη αγώνα. Από τον αγώνα που έχει σχέση με την υποστήριξη και το δίκαιο του πλησίον και κυρίως με τα πνευματικά, τα σωτηριώδη. Κρατά την Αγάπη και αγωνίζεται με πείσμα για την Αλήθεια. Η κακομοιριά και η μιζέρια, είναι μια μορφή άρνησης του Χριστού.

Στην κατάσταση αυτή τη λυπηρή περιήλθε ο απόστολος Πέτρος, όταν αρνήθηκε το Χριστό. Λέει ο Χρυσόστομος: *«Ω, τι καινά και παράδοξα πράγματα! Όταν είδε το διδάσκαλο μόνο του, να τον έχουν κρατούμενο, τόσο πολύ άναψε, ώστε πήρε το μαχαίρι… όταν δε έπρεπε να αγανακτήσει περισσότερο, όπως ήταν φυσικό, και να πάρει φωτιά και να γίνει πυρ και μανία, ακούγοντας τέτοιες κοροϊδίες κατά του Χριστού, τότε έφτασε στην απόλυτη άρνηση. Αλλά ο μαθητής κατανικηθείς από το φόβο, όχι μόνο δεν έδειξε αγανάκτηση, αλλά και αρνήθηκε το Χριστό και δεν μπόρεσε να αντέξει την απειλή ενός μικρού κοριτσιού ταλαίπωρου και τιποτένιου»*. Αυτό συνέβη *«επειδή εγκαταλείφθηκε από τη θεία χάρη»* (Ζιγαβηνός). Ακολούθησε βέβαια το πικρό κλάμα της μετάνοιας και επήλθε η καταλλαγή.

Άρα ο άνθρωπος του Θεού δεν εργάζεται ούτε ως δό-λι-ος ούτε ως δό-λιος. Αλλά τότε, ποια είναι η στάση του;

Αυτή με την οποία πολιτεύτηκαν οι Άγιοι και μας άφησαν παράδειγμα τη ζωή τους. Όταν οδηγήθηκαν στα μαρτύρια οι μάρτυρες, όταν αγωνίστηκαν στο βίο τους οι όσιοι, όταν διώχτηκαν οι ομολογητές, αυτή ήταν η στάση και η συμπεριφορά τους. Ως άδολοι δούλοι του Χριστού ισορροπούσαν ανάμεσα στην Αγάπη και στην Αλήθεια. Χωρίς δόλο, χωρίς πονηριά, χωρίς υστεροβουλία, χωρίς τελικό σκοπό την εξαπάτηση, την αδικία, το ψέμα, την αμαρτία. Μένοντες σταθεροί στη «ζώσα ελπίδα».

Αυτό πρέπει να γίνεται και σε μας με καθοδήγηση πνευματική και όχι αυθαίρετα, διότι υπάρχει κίνδυνος πλανεμένων επιλογών, όταν λείπει η διάκριση.

Μετά τον «υπογραμμόν», ο απόστολος Πέτρος συνεχίζει για το Χριστό: *«ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ»* (Πέτρ. Α΄2, 22).

«Δεν υπήρξε από το Χριστό ανειλικρίνεια ή υποκρισία ή κάποιο ψέμα. Υπήρξε άγιος και

απολύτως αναμάρτητος, ώστε καμιά πρόκληση εκ μέρους αυτών που τον αδίκησαν, κανένας πειρασμός και καμιά αδικία δεν μπόρεσε όχι κάποια πράξη αντεκδίκησης ή αγανάκτησης αλλά ούτε πικρό ή άτοπο λόγο
να αποσπάσει από τα χείλη του» (Π. Τρεμπέλας). Ο Χριστός υπήρξε ο καθεαυτού άδολος.

Αλλά και όταν ο Χριστός είδε το Ναθαναήλ να
πηγαίνει προς Αυτόν είπε: *«Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης*
ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι» (Ιω. 1, 48)

Ο Ζιγαβηνός λέει: «Δόλο λέει την επικάλυψη της αλήθειας, την πονηριά». Ο Ναθαναήλ
πολιτευόταν με οδηγό την αλήθεια, την καθαρότητα, τη διαφάνεια. Υπήρξε ο καθεαυτού άδολος δούλος του
Χριστού.

Ενεργεί λοιπόν ο άνθρωπος του Θεού με οδηγό την
Αλήθεια και με καθαρή συνείδηση δίνει λύσεις αρεστές στο Θεό. Αυτό το
εισπράττει αναμφίβολα ως μια χαρά
ξεχωριστή, γεμάτη ελπίδα και σιγουριά,
που τρέφει την ψυχή και τη δυναμώνει για συνέχιση του αγώνα.

Ας αφήσουμε λοιπόν από τη μια την πονηριά, που
είναι κομμάτι της αυτοπεποίθησης και της αυτονόμησης του ανθρώπου από την αγάπη
του Θεού και την ψεύτικη αγαθοσύνη, την κακομοιριά και την ηττοπάθεια από την
άλλη και ας ακολουθήσουμε το νόμο του Θεού παλικαρίσια, όχι επιλεκτικά αλλά
καθολικά και απόλυτα, για να βρούμε έλεος ενώπιόν Του.

Κιλκίς, 22-7-2015